

GLOSA

Sindikata kulture in narave Slovenije

Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana

glosa@sindikat-zsss.si

<http://www.sindikat-glosa.si/sl/>

Poziv oblastnikom ob Prešernovem dnevu MMXXII:

»Kulturo in naravo pretaknite v najvišjo prestavo!«

Narava in kultura sta praluč vsega; če zgolj ena umanjka, se vse konča.

Zato tradicionalno pismo ob prazniku kulture tokrat posvečamo naravi.

Spiritus movens je naravovarstvenik in podpredsednik Sindikata Glosa Matej Demšar.

Sindikalizem je imel med naravovarstveniki vedno dober odziv. Morda so med razlogi tudi etični vzgibi, saj poklic naravovarstvenika zahteva ne samo razum, ampak tudi čutečo in za spremembe dojemljivo dušo.

Prve oblike sindikalnega članstva – še v družbi kolegov s področja varstva kulturne dediščine, ko smo bili varuhi kulture in narave še eno – so vzniknile leta 1999, ko se je delilo naravo pod ministrstvo za okolje in ko je sledila t. i. reorganizacija. V zgodnjih letih samostojnega Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) smo člani sindikata ugotovili, da nujno potrebujemo svoj lasten sindikat oziroma da se moramo priključiti tistemu, ki je pripravljen delovati na področju varstva narave. Leta 2005 smo se odločili za Sindikat Glosa in v istem letu že sklenili pogodbo o sindikalnem delovanju na ZRSVN.

Nato je nastopilo obdobje prenove plačnega sistema, pogajanj za kolektivno pogodbo, recesije ... Imeli smo srečno roko, vendar je tudi res, da s strani *velikih* sindikatov ni bilo izkazanega pretiranega navdušenja nad ukvarjanjem s povsem novim delovnim področjem za le nekaj desetlin članarin. Prvi veliki dosežek nam je uspel leta 2009, ko smo pridobili izključno reprezentativnost Glose za zaposlene na področju varstva narave v celotni Republiki Sloveniji. V sindikat smo privabili tudi zaposlene, ki delujejo na področju parkov, kot so Triglavski narodni park, Škocjanske jame, Kozjansko, Goričko in drugi. Postali smo prepoznavni predstavniki zaposlenih v varstvu narave znotraj in zunaj domovine, smo člani Glavnega odbora, pred desetletjem smo imenu Glose dodali naravo, sooblikovali nov statut in dobili eno od dveh podpredsedniških mest.

V naravi se večina procesov odvija na dolgi rok, sezonsko, večletno, stoletno ..., kar seveda dobro razumemo. Ne razumemo pa, zakaj se v današnji drveči družbi za zaposlene v varstvu narave vse tako počasi odvija. Četudi smo s številnimi pozivi opozarjali resorno ministrstvo, vlado, poslance, državne in občinske svetnike, delodajalce; čeravno smo stavkali in protestirali, organizirali tiskovne konference, preštevavali težave delavcev v naravovarstvu tudi na ekonomsko-socialnem svetu, izpeljali peticijo, h

kateri so pristopili vsi pomembni deležniki na področju varstva narave; čeprav se lahko okitimo z marsikaterim pomembnim dosežkom – vse do danes nismo dosegli ključnih ciljev. Še vedno **nimamo kolektivne pogodbe za svoje področje dela**; soočamo se s povsem **neprilagojeno strukturo delovnih mest**, ki ne odražajo zahtevnosti del in nalog velikega deleža zaposlenih; kot ena redkih strok v Sloveniji **nimamo strokovnih nazivov in možnosti vertikalnega napredovanja**, kljub temu da zakon to anticipira in so naše delavke in delavci izjemno visoko izobraženi in strokovno usposobljeni; srečujemo se s prekarnimi pogodbenimi odnosi preko različnih projektov, ki **ne zagotavljajo varnosti in trajnosti zaposlitev**; posledice dolgoletnega stagniranja in celo zniževanja proračunskih sredstev se kažejo pri izvajanju rednih nalog javne službe, ki je **kadrovsko podhranjena**, navzlic množanju zahtevnih nalog in zadolžitvev tudi zaradi evropskih direktiv. Namesto da bi bili primerno nagrajevani za kakovostno delo, so marsikateri delavke in delavci **preobremenjeni in deležni šikaniranja**. Dasiravno je zaradi organizacije dela na ZRSVN (ki poteka na osrednji enoti v Ljubljani in na sedmih območnih enotah – Piran, Kranj, Nova Gorica, Ljubljana, Celje, Novo mesto, Maribor) tesnejše in bolj osebno delo s članstvom težje zagotavljati, smo veseli, da je to stabilno in da narašča. Z nadpolovično sindikalizirano javno službo sodimo v sam slovenski vrh. Trdimo, da smo zato uspešnejši pri delu in pri uveljavljanju delavskih standardov. Tako bi moralo biti povsod, saj le sindikat lahko delavstvu učinkovito stopi v bran ter pomaga pravno, finančno, nenazadnje tudi z osebno podporo! Strokovne sindikalne ekskurzije, tematsko vezane na varovana območja narave doma in v Evropi, pa so se tako in tako izkazale za terno.

Bitka za doseg naših ciljev in za izboljšanje pravic članic in članov sindikata ter posledično pravic vseh zaposlenih v javni službi oziroma na celotnem področju varstva narave in bitka za dostojen položaj varstva narave in same narave v družbi ostajata glavni zavezi naše sindikalne skupine in našega sindikata Glosa. Naravovarstvo in naravovarstvenike birokratski mlini pač dojemajo kot nujno zlo. In tako je tudi s sindikalnimi zahtevami. Uspehi so redki, a zato slajši, saj so rezultat vztrajnega boja z državnim aparatom, ki mu je narava večinoma zgolj za okras. Zahtevamo, da se varstvo narave obravnava enakovredno z drugimi primerljivimi skupinami v javnem sektorju ter da se delo zaposlenih spoštuje in ustrezno ovrednoti!

Oblastniki vseh stopenj in smerí, prebudite se, priznajte brezpogojno veljavo naravi, na vsakem koraku ji izkazujte čast in spoštovanje, ne samo z besedo, marveč s konkretnimi dejanji, da obvarujemo čisto vodo, svež zrak, zdravo okolje, rastline, živali in njihov življenjski prostor – da OHRANIMO NARAVO! Nemudoma sanirajte zgornje anomalije, ki so VELIKA SRAMOTA za državo in ponižujoče za nas. Poklonite se naravi in kulturi s spodobnim financiranjem, poskrbite, da se jima bo dobro godilo. BREZ NJIJU NITI VAS NI!

Napočil je čas za dokaz, da se je doktor Prešeren v svoji Glosi, prvi glosi v slovenskem jeziku, motil o nenaravnem in nekulturnem Kranjcu, ki nam osle kaže.

NARAVNO JE BITI KULTUREN IN KULTURNO JE OHRANJATI NARAVO!

Ljubljana – Celje,

8. II. MMXXII.

Mitja Šuštar,
predsednik Sindikata Glosa

Matej Demšar, sindikalni zaupnik ZRSVN
in podpredsednik Sindikata Glosa